

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **PROTECO náradí, s. r. o.**, se sídlem Radlická 2487/99, Praha – Smíchov, zastoupený JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem se sídlem Dukelská 15, Hradec Králové, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 4. 2014, č. j. 62 A 21/2014 – 132,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24. 4. 2014, č. j. 62 A 21/2014 – 132, byla jako opožděná odmítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) na ochranu před nezákonným zásahem, který podle jeho názoru spočíval v chybném vyznačení právní moci na doložce právní moci rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERÚ“) ze dne 20. 12. 2012, č. j. 16248-15/2012-ERU, o změně rozhodnutí o udělení licence č. 111221998. Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že subjektivní dvouměsíční lhůta pro podání žaloby začala běžet nejpozději dne 8. 7. 2013 a stěžovatel podal žalobu až dne 17. 3. 2014, tedy opožděně.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ve které uvedl, že se neztotožňuje s názorem krajského soudu v tom, že by subjektivní lhůta k podání zásahové žaloby začala běžet nejpozději dne 8. 7. 2013. Mezi stěžovatelem a ERÚ probíhala

komunikace o okolnostech doručení vzdání se práva rozkladu. Stěžovatel je přesto přesvědčen, že teprve až doručením rozhodnutí s vyznačenou doložkou právní moci mohl mít postaveno najisto, že správní orgán skutečně za datum právní moci považuje den 3. 1. 2013 a nikoliv správné datum 28. 12. 2012. Až příslušné razítko doložky totiž má pro účastníka oficiální význam. Bylo-li tedy rozhodnutí s touto doložkou doručeno stěžovateli až dne 17. 1. 2014, byla zásahová žaloba podaná dne 17. 3. 2014 žalobou včasnou. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že v rozhodnutí ze dne 3. 7. 2013, č. j. 08749-3/2013-ERU o změně licence stěžovatel vyčetl u provozoven č. 2, 3 a 4 formulaci: „Termín: zahájení 3. 1. 2013“. Tento údaj opět neříká s jistotou, že by datem právní moci původního rozhodnutí bylo toto datum, mohlo jít o prostou chybu v textu. Proto se stěžovatel v řízení bránil rozkladem a navrhoval, aby bylo datum zahájení provozu uvedeno správně na 28. 12. 2012. Krajský soud navíc opomenul skutečnost, že oním zásahem, proti němuž se stěžovatel domáhal ochrany, je jedna konkrétní vyznačená doložka na rozhodnutí doručeném dne 17. 1. 2014. Nelze tedy odkazovat na subjektivní vědomost stěžovatele o chybném datu právní moci, neboť tyto okolnosti zdaleka předcházejí zásahu, proti němuž stěžovatel brojil. Stěžovatel se žalobou domáhal ochrany nikoliv obecně před datem právní moci, jenž je podle jeho názoru objektivní právní skutečností, ale před konkrétní doložkou vyznačenou na rozhodnutí, které se dostalo do jeho sféry až dne 17. 1. 2014. Stěžovatel také vyjádřil nesouhlas s názorem krajského soudu, že podnět k opravě doložky právní moci ve smyslu ust. § 75 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) není v dané věci prostředkem nápravy a analogii na posuzování stížností podle ust. § 175 správního řádu nepovažuje za příléhající. V daném případě postupoval stěžovatel podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 8 As 61/2012 - 53, který řešil obdobný případ. Z tohoto rozsudku dovodil, že jediným možným prostředkem nápravy je postup podle ust. § 75 odst. 3 správního řádu, a proto tento postup využil a až následně podal zásahovou žalobu, aby tato nebyla odmítnuta z důvodu nevyužití předchozího opravného prostředku. Z uvedených důvodů je stěžovatel přesvědčen, že jeho žaloba byla podána řádně a včas. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

ERÚ ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ve správním řízení bylo najisto zjištěno, že rozhodnutí ze dne 20. 12. 2012, č. j. 16248-1512012-ERU, bylo stěžovateli doručeno dne 28. 12. 2012 do datové schránky. Dne 3. 1. 2013 učinil stěžovatel písemným podáním úkon vzdání se práva na podání rozkladu. Dne 7. 1. 2013 na předmětném rozhodnutí vyznačil pracovník ERÚ doložku právní moci s datem nabytí právní moci dne 3. 1. 2013. V případě tvrzeného e-mailového podání ze dne 28. 12. 2012 nebylo prokázáno, že by vůbec bylo učiněno, nehledě k tomu, že stěžovatel na toto e-mailové podání ve vzdání se práva podat rozklad neodkazuje. ERÚ se neztotožnil se stěžovatelem, že teprve doručením rozhodnutí s vyznačenou doložkou právní moci mohl mít tento postaveno najisto, že správní orgán považuje za den právní moci rozhodnutí den 3. 1. 2013 a nikoliv 28. 12. 2012 a že od 17. 1. 2014 tak mohla teprve začít běžet lhůta pro podání zásahové žaloby. Stěžovatel zaměňuje počátek běhu subjektivní lhůty u zásahové žaloby podle ust. § 82 s. ř. s., která podle ust. § 84 odst. 1 s. ř. s. začíná běžet od okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, s počátkem běhu lhůty u žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 65 s. ř. s., kdy lhůta pro podání žaloby začíná běžet podle ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. od okamžiku, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením

pokračování

písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Krajský soud správně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména na rozsudek ze dne 25. 2. 2014, č. j. 8 Aps 1/2013 - 58, ze kterého vyplývá, že jsou-li k dispozici právní prostředky nápravy ve smyslu ust. § 85 s. ř. s., je třeba subjektivní lhůtu vztahovat k okamžiku marného uplynutí lhůty pro vyřízení takového prostředku nápravy. Nikoliv, jak se nesprávně domnívá stěžovatel, od doručení rozhodnutí s doložkou právní moci, což by mohlo přicházet v úvahu v případě žaloby podle ust. § 65 s. ř. s. ERÚ se ztotožnil s názorem krajského soudu, že podnět k opravě doložky právní moci ve smyslu ust. § 75 odst. 3 správního řádu není v dané věci prostředkem nápravy a je nutno ho posuzovat analogicky ve smyslu posuzování stížností podle ust. § 175 správního řádu. Pokud tedy podání stížnosti podle ust. § 175 správního řádu není podmínkou přípustnosti žaloby podle ust. § 85 s. ř. s. ve věci ochrany před nezákonným zásahem, není jím ani podnět k opravě doložky právní moci, neboť podání podnětu k postupu podle ust. § 75 odst. 3 správního řádu neposkytuje procesní záruky. Subjektivní dvouměsíční lhůta pro podání žaloby proto začala běžet nejpozději dne 8. 7. 2013, kdy bylo stěžovateli doručeno rozhodnutí č. j. 08749-3/2013-ERÚ o změně licence. Tehdy se i podle názoru ERÚ mohl nejpozději dozvědět o případném nezákonném zásahu. Původní rozhodnutí o udělení licence je opatřeno doložkou právní moci s datem 3. 1. 2013, rozhodnutí o změně licence uvádí jako termín zahájení u provozoven 2, 3 a 4 den 3. 1. 2013. Je nepochybné, že ERÚ vyšel z doložky právní moci uvedené na původním rozhodnutí o udělení licence. Proto navrhl, aby byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel, přičemž neshledal vadu uvedenou v odstavci 4 citovaného ustanovení, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle ust. § 84 odst. 1 téhož zákona žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

Podle obsahu správního spisu vydal ERÚ dne 20. 12. 2012 rozhodnutí č. j. 16248-15/2012-ERÚ o změně rozhodnutí o udělení licence č. 111221998. Toto rozhodnutí bylo doručeno stěžovateli do datové schránky dne 28. 12. 2012. Stěžovatel se vzdal práva podat rozklad písemným podáním, které bylo ERÚ doručeno dne 3. 1. 2013. Na doložce právní moci bylo proto vyznačeno jako datum nabytí právní moci 3. 1. 2013. Z elektronické komunikace, která probíhala mezi stěžovatelem a ERÚ v květnu 2013, je zřejmé, že stěžovatel nesouhlasil s vyznačeným datem právní moci a žádal po správním orgánu, aby opravil datum právní moci na 28. 12. 2012. Následně bylo na základě žádosti stěžovatele zahájeno správní řízení o změně licence č. 111221998 k předmětu podnikání výroba elektřiny. O této žádosti rozhodl ERÚ dne 3. 7. 2013 rozhodnutím č. j. 08749-

3/2013-ERU, které bylo doručeno do stěžovatelovy datové schránky dne 8. 7. 2013. V textu tohoto rozhodnutí bylo u provozoven 2, 3 a 4 uveden údaj: „Termín: zahájení 3. 1. 2013“. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel rozklad, ve kterém namítal, že „Pro provozovny ev. číslo 2-4 je v rozhodnutí uveden termín zahájení ke dni 3. 1. 2013. Termín zahájení má být zřejmě dovozován ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ERU ze dne 20. 12. 2012, č.j. 16248-15/2012-ERU (dále jen „předmětné rozhodnutí“). Navrhovatel nesouhlasí s tím, že termíny zahájení, resp. právní posouzení, kdy došlo k nabytí právní moci předmětného rozhodnutí, jsou v napadeném rozhodnutí uvedeny správně. (...) Z výše uvedených důvodů je navrhovatel přesvědčen, že se platně vzdal práva podat rozklad již dne 28. 12. 2012 v souladu s § 81 odst. SŘ. Rozhodnutí tak tímto dnem okamžitě nabylo právní moci. Předmětné rozhodnutí tak není pravomocné dne 3. 1. 2013, ale již dnem 28. 12. 2012. Z tohoto důvodu jsou v napadeném rozhodnutí chybně uvedeny termíny zahájení provozoven ev. č. 2-4, když správně zde má být uveden termín 28. 12. 2012.“ O rozkladu rozhodla předsedkyně ERÚ dne 11. 11. 2013 rozhodnutím č. j. 08749-8/2013-ERU.

Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovateli mohla být skutečnost, že rozhodnutí ze dne 20. 12. 2012, č. j. 16248-15/2012-ERU nabylo podle správního orgánu právní moci dne 3. 1. 2013, známa již v květnu roku 2013, kdy v rámci elektronické korespondence sdělil správnímu orgánu svůj nesouhlas s vyznačeným datem právní moci a žádal provedení jeho opravy na 28. 12. 2012. Nesporně se však stěžovatel o této skutečnosti dozvěděl nejpozději dne 8. 7. 2013, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí ze dne 3. 7. 2013, č. j. 08749-3/2013 ERU, proti kterému podal rozklad, ve kterém poukazoval na chybné vyznačení data právní moci ze strany ERÚ.

Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 8 As 61/2012 - 53, rozkladem podaným proti rozhodnutí o změně licence k výrobě elektřiny se nelze domáhat změny doložky právní moci vyznačené na rozhodnutí vydaném v předcházejícím řízení o udělení licence. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dále uvedl, že pokud se účastník řízení domnívá, že doložka právní moci byla vyznačena chybně, může podat podnět k opravě této chyby postupem podle ust. § 75 odst. 3 správního řádu. Dále v rozsudku ze dne 25. 2. 2014, č. j. 8 Aps 1/2013 - 58, Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud jsou k dispozici právní prostředky nápravy ve smyslu ust. § 85 s. ř. s., subjektivní lhůtu pro podání zásahové žaloby je třeba vztahovat k okamžiku marného uplynutí lhůty pro vyřízení takového prostředku nápravy.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že takovým právním prostředkem nápravy ve smyslu ust. § 85 s. ř. s. není postup podle ust. § 75 odst. 3 správního řádu. Jak správně uvedl již krajský soud v napadeném usnesení, účastník řízení sice může podat podnět k opravě doložky právní moci z úřední povinnosti, ale z příslušné právní úpravy nevyplývá jeho nárok na vyřízení podnětu a pro jeho vyřízení není stanovena žádná lhůta.

V daném případě tedy stěžovatel neměl k dispozici žádný právní prostředek nápravy ve smyslu ust. § 85 s. ř. s., a proto je třeba subjektivní lhůtu pro podání zásahové žaloby vztáhnout k okamžiku, kdy se stěžovatel prokazatelně dozvěděl o tvrzeném nezákonném zásahu, tj. k 8. 7. 2013. Pokud tedy byla žaloba podána až dne 17. 3. 2014, byla podána po uplynutí subjektivní lhůty uvedené v ust. § 84 odst. 1 s. ř. s. Ve shodě s

pokračování

krajským soudem tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žaloba stěžovatele byla podána opožděně.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ERÚ žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu